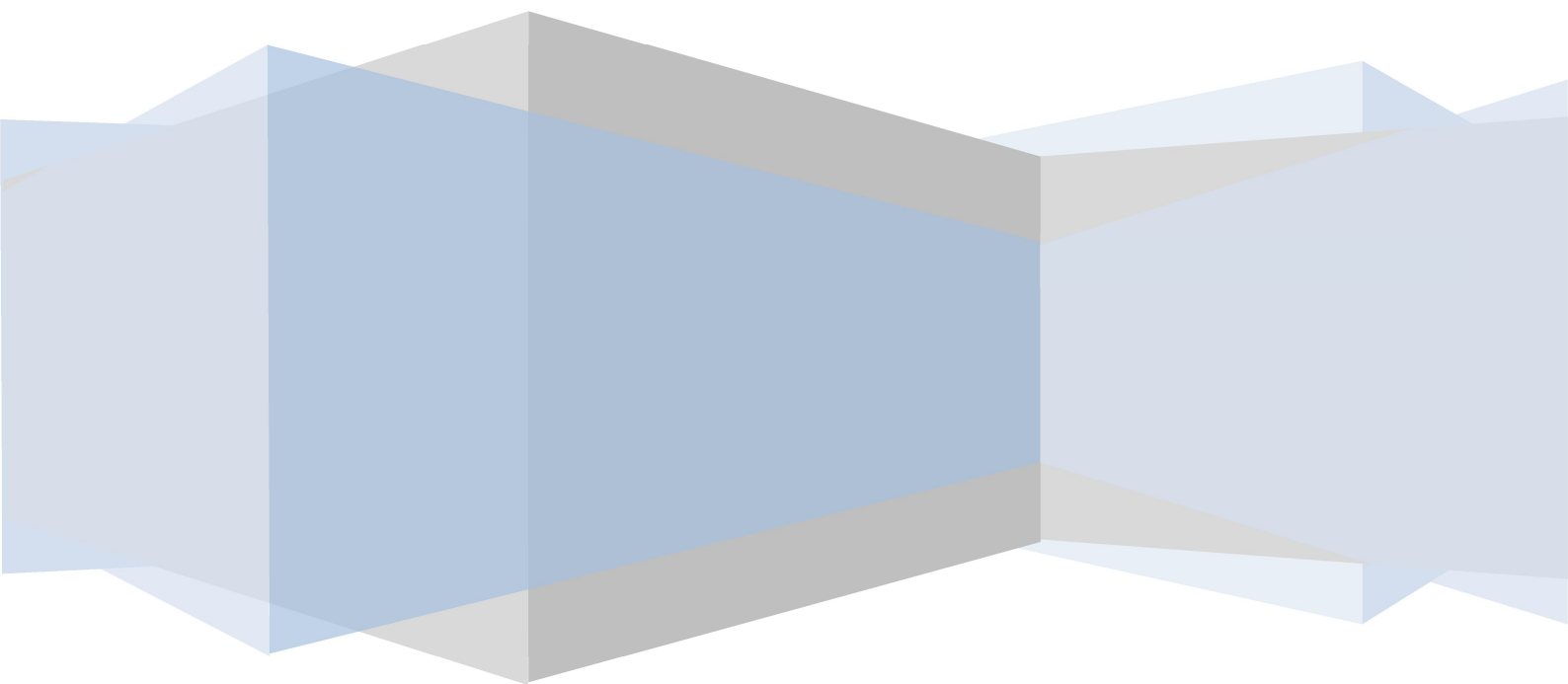

IES RAMÓN Mª ALLER ULLOA

CONCRECIÓN CURRICULAR

BACHARELATO

ÍNDICE

1. Adecuación e concreción dos obxectivos do bacharelato ao contexto socioeconómico e cultural do centro e ás características do alumnado.....	3
1.1. O contexto socio-cultural e económico.....	3
1.2. Características do alumnado e as súas familias	5
1.3. Concreción dos obxectivos do bacharelato	6
2. Contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe avaliáveis correspondentes a cada materia e curso.....	10
3. Criterios xerais para a concreción do horario e para o desenvolvemento do currículo.....	10
3.1. Criterios xerais para a concreción do horario	10
3.2. Horario xeral do centro.....	11
3.3. Oferta educativa.....	11
4. Decisións de carácter xeral sobre métodos pedagóxicos e didácticos	12
5. Criterios de selección de materiais de desenvolvemento curricular	15
6. Directrices xerais sobre a avaliación das aprendizaxes do alumnado.....	15
6.1. Carácter e referentes da avaliación.....	15
6.2. Avaliación final de curso	17
6.3. Probas extraordinarias	17
6.4. Avaliación do alumnado que presenta necesidade específica de apoio educativo	18
6.5. Avaliación de alumnado con altas capacidades intelectuais	18
6.6. Información sobre os resultados da avaliación.....	19
6.7. Avaliación segundo criterios obxectivos	19
6.8. Procedemento de reclamación no centro	20
6.9. Procedemento de reclamación ante a Administración.....	22
6.9.1. Procedemento de reclamación.....	22
6.10. Programa de recuperación do alumnado que promociona a segundo curso con materias pendentes do primeiro curso.....	23
6.11. Continuidade entre materias de Bacharelato	24

7. Criterios de promoción e titulación do alumnado no Bacharelato.....	25
7.1. Promoción.....	25
7.2. Titulación	26
7.3. Matrícula de honra	27
8. Orientacións para incorporar os elementos transversais	27
9. Programacións didácticas de materia e curso.....	28
10. Criterios e procedementos para a avaliación anual da proposta curricular.....	33
ANEXOS	33
1. Itinerarios formativos de 1º Bacharelato.....	34
2. Itinerarios formativos de 2º Bacharelato.....	35
3. Avaliación da proposta curricular de Bacharelato.....	36
4. Avaliación do logro do proceso de ensino	43
5. Avaliación do logro da práctica docente.....	44
6. Avaliación da programación didáctica	46

A proposta curricular dos centros sostidos con fondos públicos será informada polo Consello Escolar do centro e aprobada polo Claustro de Profesores e Profesoras.

1. Adecuación e concreción dos obxectivos do bacharelato ao contexto socioeconómico e cultural do centro e ás características do alumnado

O Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia define os obxectivos como “os referentes relativos aos logros que o alumnado debe alcanzar ao finalizar cada etapa, como resultado das experiencias de ensinanza-aprendizaxe intencionalmente planificadas a tal fin”.

1.1. O contexto socio-cultural e económico

O Instituto está situado na localidade de Lalín, pertencente ao Concello de Lalín, un dos máis importantes de Galicia e está próximo a Santiago de Compostela, a capital da Comunidade Autónoma.

O Concello de Lalín, cunha superficie de 326 quilómetros cadrados, é un dos municipios de maior extensión de toda Galicia e goza dunha situación privilexiada no corazón da Comarca de Deza, que aglutina a seis concellos (Lalín, Silleda, Rodeiro, Vila de Cruces, Dozón e Agolada) nun materia de 987,7 quilómetros cadrados. A poboación do Concello de Lalín é de 20101 habitantes e está dividida entre o núcleo urbano, onde hai máis de 10.000 veciños e veciñas, e as 52 parroquias do rural: Albarelos, Alemparte, Alperiz, Anseán, Anzo, Barcia, Bendoiro, Bermés, Botos, Busto, Cadrón, Camposancos, Cangas, Castro, Catasós, Cello, Cercio, Cristimil, Doade, Donramiro, Donsión, Erbo, Filgueira, Fontecabalos, Galegos, Goiás, Gresande, Lalín, Lalín de Arriba, Lebozán, Lodeiro, Losón, Maceira, Madriñán, Méixome, Moneixas, Muimenta, Noceda, Palio, Palmou, Parada, Prado, Rodís, Santiso, Sello, Soutolongo, Val do Carrio, Vilanova, Vilatuxe, Xaxán, Xesta e Zobra. Considerando o conxunto da Comarca de Deza, que abrangue os concellos de Lalín, Rodeiro, Dozón, Vila de Cruces, Trasdeza e Valquizeza, as cifras de poboación achéganse aos 50.000 habitantes. Esta comarca, situada no extremo setentrional da provincia de Pontevedra, linda ao oeste coa Comarca de Tabeirós-Terra de Montes, ao norte coas de Arzúa e Terra de Melide (A Coruña), ao leste coas de Chantada e A Ulloa (Lugo) e ao sur coa do Carballiño (Ourense).

Este concello contaba cunha economía moi diversificada, posto que a tradicional actividade agrícola e gandeira foi abrindo portas progresivamente nas últimas décadas a un sector industrial en expansión, principalmente puxante nas ramas do téxtil, do aluminio e da construción, pero que, actualmente, se atopa atravesando unha forte crise que desencadeou o peche de moitas empresas e, como consecuencia, o despido de moitos traballadores e traballadoras, aumentando considerablemente o paro na zona. No núcleo urbano e nas parroquias colindantes atópanse todos os servizos e a maior parte das industrias -situadas maioritariamente nos dous polígonos existentes-, mentres que na zona eminentemente rural a economía segue a estar baseada nas explotacións agropecuarias, que aproveitaron a riqueza da comarca para modernizarse e facerse máis competitivas.

Con respecto á actividade educativa, o Concello de Lalín conta con diversos centros de ensinanza pública, entre os que se atopan os seguintes:

- Para Educación Infantil e Primaria:

- CEIP Xesús Golmar Lalín)
- CEIP Manuel Rivero (Lalín)
- CEIP Varela Buxán (Cercio)
- CEIP Xoaquín Loriga (Prado)
- CEIP Vicente Arias de la Maza (Vilatuxe)
- Escola de Infantil de Donramiro (Lalín)

- Para Educación Secundaria Obrigatoria e postobrigatoria:

- IES Ramón Mª AllerUlloa
- IES Laxeiro
- Existe un centro de ensinanza concertada que imparte educación infantil, educación primaria e ESO:

- Colexio Scientia Lalín

No aspecto cultural e de ocio existen outras entidades, como a Casa da Xuventude de Lalín, a Biblioteca Municipal, o Museo Etnográfico de Lalín, o Museo Ramón Mª Aller, o Museo da Marioneta e diversas asociacións culturais. Polo que a actividades deportivas se refire, cóntase con varias materias deportivas distribuídas en distintos puntos do Concello (varios pavillóns polideportivos, complexo deportivo “Lalín Arena”, campo de fútbol, etc).

A atención sanitaria queda cuberta a través dos servizos desenvolvidos polo Centro de Saúde, así como con outras entidades privadas.

1.2. Características do alumnado e as súas familias

O noso alumnado está composto por alumnado do propio centro que obtén título de graduado en ESO e algúns alumnos e alumnas procedentes do CPI de Rodeiro, do IES Laxeiro e de centros concertados (CPR Sagrado Corazón e CPR María Inmaculada).

De maneira xeral, pódese dicir que o alumnado de Bacharelato é heteroxéneo en canto a intereses, motivacións e nivel académico. Por unha parte, está o alumnado que conseguiu o título da ESO no centro sen materias pendentes e boas cualificacións; por outro, o alumnado que titulou no centro con 1 ou 2 materias pendentes, que decidiu cursar bacharelato en lugar dun Ciclo Formativo desoíndo o consello orientador, e por último, o alumnado que se incorpora ao centro, do que descoñecemos na súa maioría o consello orientador.

É en bacharelato onde nos encontramos con menores problemas de comportamento na aula e no centro.

En canto ás familias do alumnado, podemos sinalar que o nivel de formación dos pais/nais é medio, xa que a maioría conta cos Estudos Obrigatorios e unha porcentaxe non moi elevada de estudos postobrigatorios (formación profesional ou universitaria). A profesión dos pais nunha porcentaxe importante é de traballador cualificado/especializado por conta propia ou allea, mentres que nas nais a porcentaxe divídese entre as que se dedican aos labores do fogar e as traballadoras por conta allea.

O nivel adquisitivo de pais/nais na súa maioría é medio e actualmente tamén é importante a incidencia do paro nas familias.

Con respecto á relación familia-centro, ao igual que se expuxo anteriormente, sen chegar a ningún tipo de xeneralización, detéctanse en moitas ocasións as seguintes liñas:

- Alta asistencia a reunións informativas e entrevistas cos titores/as
- Familias con preocupación pola formación académica dos seus fillos/as.
- Actitude colaboradora ante os problemas dos seus fillos/as.
- Acoden con prontitude en caso de ser requiridos.
- Escasa participación na Asociación de Pais e Nais e, por tanto, pouca colaboración en aquelas actividades que non son estritamente do ámbito académico.

1.3. Concreción dos obxectivos do bacharelato

Obxectivo 1- a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa.

Este obxectivo contribuirá a formar ao alumnado nos seus dereitos e deberes como cidadáns. Animar ao alumnado a implicarse nos procesos internos de elección democrática e noutros foros de representación colectiva. Asumir responsabilidades no funcionamento do centro.

Obxectivo 2- b) Consolidar unha madurez persoal e social que lles permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico.

A aparición de conflitos en calquera tipo de relación é inevitable: a prevención e as súas posibles respostas ante a súa aparición son unha tarefa educativa para toda a comunidade escolar. O noso obxectivo será potenciar a prevención e resolución pacífica dos conflitos persoais, familiares sociais, fomentando entre alumnado a participación activa na vida do centro e colaborando no respecto ás normas e no cumprimento das mesmas, exercendo o papel de mediadores cando sexa necesario

Obxectivo 3- c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes, e en particular a violencia contra a muller e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.

É fundamental o desenvolvemento no alumnado dunha conciencia de non discriminación por razón de sexo, valorando o papel da muller na sociedade actual. Participar activamente na integración das minorías, valorando a riqueza da multiculturalidade. Hai que sinalar a responsabilidade principal que deben asumir as familias na transmisión de pautas de comportamento e valores nos seus propios fogares.

Obxectivo 4- d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe, e como medio de desenvolvemento persoal. Fomentarse a lectura en todas as materias e potenciarase o uso da biblioteca como fonte de recursos. Animarase ao alumnado á participación nos concursos literarios, na revista do instituto e noutras actividades complementarias que propoñen os departamentos.

Obxectivo 5- e) Dominar, tanto na súa expresión oral como escrita, a lingua galega e a lingua castelá

A correcta utilización da expresión oral e escrita, tanto na lingua galega como na lingua castelá é un obxectivo que atinxe a todos os departamentos, que deberán consideralo como un obxectivo prioritario e avalialo en consecuencia

Impulsarase a participación do alumnado en actividades complementarias como os concursos de ortografía, literarios e de expresión oral para afianzar o dominio da lingua galega e castelá.

Obxectivo 6- f) Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.

Este obxectivo implicará a adquisición de coñecementos suficientes para que o alumnado se exprese con fluidez nunha ou máis linguas estranxeiras, tendo en conta a importancia doutras linguas na sociedade actual, nas relacións internacionais, nos medios de comunicación, na publicidade e como un requisito importante á hora da busca de emprego. Tratarase de ensinar estas linguas tanto a nivel oral como escrito, evitando as interferencias coas linguas maternas.

Obxectivo 7- g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e a comunicación.

O alumnado deberá aprender a buscar informacións de todo tipo nas fontes de información que se lle subministre, e tamén pola súa conta, utilizando todos os medios ao seu alcance: prensa, radio, televisión, bibliotecas, mensaxes publicitarios, Internet, etc.. O alumnado debe aprender a seleccionara información de forma crítica, valorando a orixe da mesma, a calidade da fonte, a súa subxectividade e a intención do emisor, polo menos, nun nivel de dificultade adecuado á idade que teñen .

O alumnado debe valorar e respectar a dotación TIC das aulas de bacharelato do centro e a aula virtual do Instituto (plataforma Moodle) como instrumento de transmisión de información e de comunicación no grupo, así como facilitador do traballo colaborativo.

Obxectivo 8- h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de forma solidaria no desenvolvemento e mellora do seu entorno social.

Nunha sociedade cada vez máis individualista, cremos importante que o noso alumnado desenvolva actitudes solidarias e altruístas encamiñadas á mellora do seu entorno social e natural, polo que o centro impulsará o coñecemento e a participación do

alumnado en diversas ONGs de carácter social e medioambiental así como en grupos de voluntariado.

Fomentarase a participación do alumnado en viaxes de estudo ou culturais e en intercambios con outros países que favorecen e reforzan a aprendizaxe.

Obxectivo 9- i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.

l) Comprender os elementos e procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e a tecnoloxía no cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara o medio ambiente.

O alumnado deberá apreciar a importancia da aprendizaxe da ciencia e valorar e saber recoñecer as súas achegas ao longo da historia. Deberá habituarse a utilizar nas actividades cotiás os instrumentos e recursos do método científico, valorando a súa aplicación na resolución dos problemas que se lle formulen. Igualmente o alumnado deberá comprender que a ciencia non é un saber estático, xa terminado, senón que é froito da sociedade na que se desenvolve, polo que está sometida a revisión e avance continuos. Por iso é importante que adquiran un punto de vista crítico sobre o papel da ciencia e a súa relación coa sociedade.

Igualmente, o coidado do medio ambiente será obxecto de información e de respecto por toda a comunidade educativa. O coñecemento do entorno que rodea ao noso alumnado debe comezar polo seu ámbito máis próximo para ir contrastando e ampliando noutros medios físicos máis afastados.

Un segundo mecanismo fundamental que o alumnado debe adquirir é o de comprender de que maneira a súa propia acción individual e colectiva é fundamental na conservación e na defensa do medio ambiente, tanto rural como urbano. Este espírito de conservación medioambiental debe expresarse no seu entorno educativo máis próximo, o centro. Trataremos de que expresen tales inquietudes contribuindo a manter o centro nas condicións de orde, limpeza e bo aproveitamento que permitan un traballo á vez eficaz e relaxado. No pode entenderse unha conciencia medioambiental se non se aplica primeiro a pequena escala no propio centro.

Obxectivo 10- m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.

Este obxectivo xoga un papel fundamental na aprendizaxe e formación do noso alumnado, xa que se atopan nunha idade especialmente crítica na formación da súa

personalidade adulta e na súa integración na sociedade que lles rodea. Desde esa perspectiva consideramos fundamental o traballo inicial dos titores/as, que deberán contribuír desde o principio a crear un clima comfortable de integración no centro que permita ao alumnado desenvolver a personalidade con autonomía e en relación cordial cos seus compañeiros e compañeiras.

O desenvolvemento da práctica docente deberá insistir na importancia da aprendizaxe do traballo colectivo, acostumando ao alumnado a compartir criterios, escoitar e valorar os dos seus compañeiros/as, saber transixir e recoñecer as opinións alleas e repartirse o traballo con criterios de eficacia e axudas aos compañeiros/as. Todos os departamentos programarán actividades de traballo en grupo, para que o alumnado comprenda que é un hábito de traballo necesario en calquera actividade humana.

Obxectivo 11- n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.

Fomentarase que o alumnado saiba valorar as distintas manifestacións artísticas tendo en conta os seus antecedentes históricos e o contexto en que se desenvolven, a fin de que sexan capaces de formular opinións críticas propias ante calquera tipo de expresión artística, comentando non só os aspectos técnicos e conceptuais das mesmas, senón tamén os seus valores artísticos. Potenciaranse as actividades complementarias e extraescolares (teatro, actividades musicais, obradoiros, exposicións, conferencias, etc.) como fonte de formación e enriquecemento cultural.

Obxectivo 12- ñ) Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables

O centro fomentará a participación nas actividades deportivas que se organizan no centro, así como en actividades que fomenten condutas e hábitos saudables. Intentarase crear nos alumnos/as hábitos de hixiene e coidado persoal. Especialmente coidarase o traballo de información e formación do alumnado para que adquira hábitos de alimentación correctos e evitar que adopte hábitos prexudiciais para a súa saúde, como o tabaquismo, a inxestión de bebidas alcohólicas e o consumo de drogas.

Obxectivo 13- o) Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria

Fomentarase a participación nas actividades extraescolares e complementarias que se organizan no centro sobre seguridade viaria e a implicación en proxectos interdisciplinares, así como en programas institucionais sobre este tema

p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

O alumnado debe tomar conciencia do noso patrimonio histórico e cultural, non só porque axuda a comprender a nosa cultura actual, senón por ser o legado de xeracións anteriores.

2. Contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe avaliados correspondentes a cada materia e curso

Os estándares de aprendizaxe avaliados ou especificacións dos criterios de avaliación que permiten definir os resultados da aprendizaxe e concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer en cada unha das materias deben ser observables, medibles e avaliados e permitir graduar o rendemento ou logro alcanzado. Ademais serán unha guía para a confección de probas de avaliación. Os contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe avaliados de cada materia e curso estarán contextualizados ás características do centro e dos propios alumnos e alumnas. Estes quedarán plasmados nas correspondentes programacións didácticas.

3. Criterios xerais para a concreción do horario e para o desenvolvemento do currículo

3.1. Criterios xerais para a concreción do horario

- Manter a mesma distribución horaria que nos cursos anteriores para o Bacharelato, co fin de que o recreo teña lugar en segmentos horarios distintos dos da ESO.
- Cubrir cada Departamento as horas curriculares propias, sen impartir materias afíns, como criterio básico de calidade educativa, agás que o profesorado do departamento non cubra o seu horario con horas curriculares propias, pois nese caso atenderase ás necesidades do centro
- Respectar a elección de materias optativas do alumnado sempre que haxa o número mínimo de alumnos/as que elixan cada materia conforme á normativa vixente (ou que poida ser autorizada pola inspección educativa, se hai dispoñibilidade horaria nos Departamentos correspondentes), efectuando unha adecuada planificación da segmentación horaria, especialmente no referente á incrementada optatividade de 1º e 2º de Bacharelato

3.2. Horario xeral do centro

Todos os grupos de alumnos/as teñen 32 horas semanais de clase. Así, o horario xeral de clases é de 8:50 a 14:30 horas, con dous períodos de recreo de 20 minutos (un recreo cada dúas horas lectivas), no caso da ESO e completando o horario coa tarde do mércores de 16:00 a 17:40 horas.

- En Bacharelato e Formación Profesional Básica o período de recreo é de 40 minutos (11:20 a 12:00 horas), completando o horario a tarde do mércores de 16:00 a 17:40 horas

- Nos Ciclos Formativos o horario é de 36 horas semanais, distribuídas nas mañás de luns a venres de 8:50 a 14:30 horas e dúas tardes de 16:00 a 18:30 horas

O centro conta cunha sección da Escola Oficial de Idiomas de Pontevedra e cunha Aula Mentor, que desenvolven as súas actividades polas tardes de 16:00 a 21:30 horas.

En consecuencia o horario de apertura do centro es de 8:30 a 14:45 e de 15:45 a 21:45 horas, de luns a venres.

- A cafetería estará aberta de 8:50 a 14:30 horas e polas tardes de 16:00 a 20:00 horas.

- A Biblioteca estará aberta de 8:50 a 14:30 horas e polas tardes de 16:00 a 19:00 horas, realizándose os préstamos durante este horario.

- Un único toque de timbre avisará do final dunha clase e do inicio da seguinte. Durante ese tempo, o alumnado permanecerá dentro da aula e non nos corredores, a non ser que deba acudir a algunha aula específica.

- Durante os recreos só o alumnado maior de idade poderá saír do recinto do centro.

3.3. Oferta educativa

O centro ofrece no curso 2021-2022 as seguintes ensinanzas:

- Educación Secundaria Obrigatoria (1º, 2º, 3º e 4º)
- Programa PMAR: 2º e 3º
- 1º e 2º de Bacharelato nas modalidades de Humanidades e Ciencias Sociais, Ciencias e Artes.
- Ciclo Formativo de Grao Medio de Sistemas Microinformáticos e Redes
- Ciclo Formativo de Grao Superior de Desenvolvemento de Aplicacións Web
- Ciclo Formativo de Grao Superior de Administración de Sistemas Informáticos en Rede
- Formación Profesional Básica: ciclo de Informática de Oficina

No Decreto 86/2015 no que se establece o currículo da ESO e do Bacharelato, indícase que o Bacharelato comprende dous cursos, que se desenvolve en modalidades distintas e que se organiza de modo flexible, a fin de que poida ofrecer unha preparación especializada ao alumnado acorde coas súas perspectivas e intereses en formación ou lle permita a incorporación á vida activa unha vez rematado o mesmo.

O alumnado poderá permanecer cursando Bacharelato en réxime ordinario durante catro anos.

Das tres modalidades establecidas no artigo 29 do Decreto 86/2015, o noso centro oferta as tres: Artes, Humanidades e Ciencias Sociais e Ciencias. Nos anexos figuran os itinerarios formativos que o centro ofrece para o Bacharelato.

4. Decisións de carácter xeral sobre métodos pedagóxicos e didácticos

Os métodos de traballo favorecerán a contextualización das aprendizaxes e a participación activa do alumnado na construción das mesmas, tendo claro cales son os obxectivos ou metas, que recursos son necesarios, que métodos didácticos son os máis adecuados e como se avalía a aprendizaxe e se retroalimenta o proceso.

En consecuencia, unicamente é posible facilitar unhas orientacións acerca do desenvolvemento de estratexias metodolóxicas que permitan traballar por competencias na aula, debido á gran diversidade de materias e de métodos específicos e competencias clave máis vinculadas a cada unha delas.

A natureza da materia, as condicións socioculturais, a dispoñibilidade de recursos e as características do alumnado condicionan o proceso de ensinanza-aprendizaxe, polo que será necesario que o método seguido polo profesorado se axuste a estes condicionantes co fin de propiciar unha aprendizaxe competencial no alumnado.

Os métodos deben partir da perspectiva do docente como orientador, promotor e facilitador do desenvolvemento competencial no alumnado; ademais, deben enfocarse á realización de tarefas ou situacións-problema, formuladas cun obxectivo concreto, que o alumnado debe resolver facendo un uso adecuado dos distintos tipos de coñecementos, destrezas, actitudes e valores; así mesmo, deben ter en conta a atención á diversidade e o respecto polos distintos ritmos de aprendizaxe mediante prácticas de traballo individual e cooperativo.

No actual proceso de inclusión das competencias como elemento esencial do currículo, é preciso sinalar que calquera das metodoloxías seleccionadas polo

profesorado para favorecer o desenvolvemento competencial do alumnado debe axustarse ao nivel competencial inicial deste. Ademais, é necesario secuenciar a ensinanza de tal modo que se parta de aprendizaxes máis simples para avanzar gradualmente cara outros máis complexos.

Un dos elementos clave na ensinanza por competencias é despertar e manter a motivación cara a aprendizaxe no alumnado, o que implica unha nova formulación do papel de alumno/a, activo e autónomo, consciente de ser o responsable da súa aprendizaxe.

Os métodos docentes deberán favorecer a motivación por aprender no alumnado e, a tal fin, os profesores e profesoras han de ser capaces de xerar nel a curiosidade e a necesidade por adquirir os coñecementos, as destrezas e as actitudes e valores presentes nas competencias.

Así mesmo, co propósito de manter a motivación por aprender é necesario que os profesores e profesoras procuren todo tipo de axudas para que o alumnado comprenda o que aprende, saiba para que o aprende e sexa capaz de usar o aprendido en distintos contextos dentro e fóra da aula.

Para potenciar a motivación pola aprendizaxe de competencias requírense, ademais, metodoloxías activas e contextualizadas. Aquelas que faciliten a participación e implicación do alumnado e a adquisición e uso de coñecementos en situacións reais, serán as que xeren aprendizaxes máis transferibles e duradeiras.

As metodoloxías activas han de apoiarse en estruturas de aprendizaxe cooperativo, de forma que, a través da resolución conxunta de tarefas, os membros do grupo coñezan as estratexias utilizadas polos seus compañeiros/as e poidan aplicarlas a situacións similares.

Para un proceso de ensinanza-aprendizaxe competencial as estratexias interactivas son as máis adecuadas, ao permitir compartir e construír o coñecemento e dinamizar a sesión de clase mediante o intercambio verbal e colectivo de ideas. As metodoloxías que contextualicen a aprendizaxe e permitan a aprendizaxe por proxectos, os centros de interese, o estudo de casos ou a aprendizaxe baseada en problemas favorecen a participación activa, a experimentación e unha aprendizaxe funcional que vai facilitar o desenvolvemento das competencias, así como a motivación do alumnado ao contribuír decisivamente á transferibilidade das aprendizaxes.

O traballo por proxectos, especialmente relevante para a aprendizaxe por competencias, baséase na proposta dun plan de acción co que se busca conseguir un

determinado resultado práctico. Esta metodoloxía pretende axudar ao alumnado a organizar o seu pensamento favorecendo a reflexión, a crítica, a elaboración de hipóteses e a tarefa investigadora a través dun proceso no que cada un asume a responsabilidade da súa aprendizaxe, aplicando os seus coñecementos e habilidades a proxectos reais. Favorécese, por tanto, unha aprendizaxe orientada á acción na que se integran varias áreas ou materias: o alumnado pon en xogo un conxunto amplo de coñecementos, habilidades ou destrezas e actitudes persoais, é dicir, os elementos que integran as distintas competencias.

Tamén resulta recomendable o uso do portfolio, que aporta información extensa sobre a aprendizaxe do alumnado, reforza a avaliación continua e permite compartir resultados de aprendizaxe. O portfolio é unha ferramenta motivadora para o alumnado que potencia a súa autonomía e desenvolve o seu pensamento crítico e reflexivo.

A selección e uso de materiais e recursos didácticos constitúe un aspecto esencial da metodoloxía. O profesorado debe implicarse na elaboración e deseño de diferentes tipos de materiais, adaptados aos distintos niveis e aos diferentes estilos e ritmos de aprendizaxe do alumnado, co obxecto de atender á diversidade na aula e personalizar os procesos de construción das aprendizaxes. Débese potenciar o uso dunha variedade de materiais e recursos, considerando especialmente a integración das Tecnoloxías da Información e a Comunicación no proceso de ensinanza-aprendizaxe que permiten o acceso a recursos virtuais. As tecnoloxías da información e da comunicación serán unha ferramenta necesaria para a aprendizaxe en todas as materias, tanto polo seu carácter imprescindible na educación superior como pola súa utilidade e relevancia para a vida cotiá e a inserción laboral.

Moi importante é a impartición de xeito integrado do currículo de todas as linguas, co fin de favorecer que todos os coñecementos e as experiencias lingüísticas do alumnado contribúan ao desenvolvemento da súa competencia comunicativa plurilingüe. No proxecto lingüístico do centro concretaranse as medidas tomadas para a impartición do currículo integrado das linguas. Estas medidas incluírán, polo menos, acordos sobre criterios metodolóxicos básicos de actuación en todas as linguas, acordos sobre a terminoloxía que se vaia empregar, e o tratamento que se lles dará aos contidos, aos criterios de avaliación e aos estándares de aprendizaxe similares nas materias lingüísticas, de xeito que se evite a repetición dos aspectos comúns á aprendizaxe de calquera lingua.

Finalmente, é necesaria unha adecuada coordinación entre os docentes sobre as estratexias metodolóxicas e didácticas que se utilicen. Os equipos educativos deben facer unha reflexión común e compartida sobre a eficacia das diferentes propostas metodolóxicas con criterios comúns e consensuados. Esta coordinación e a existencia de estratexias conexas permiten abordar con rigor o tratamento integrado das competencias e progresar cara unha construción colaborativa do coñecemento.

5. Criterios de selección de materiais de desenvolvemento curricular

- No exercicio da autonomía pedagóxica, o centro docente acordará os materiais curriculares que se utilizarán nos diferentes cursos da etapa.
- A edición e adopción dos materiais curriculares, incluídos, no seu caso, os libros de texto deberán adaptarse ao rigor científico adecuado ás idades do alumnado e ao currículo establecido na normativa vixente. Así mesmo, deberán reflectir e fomentar o respecto aos principios, valores, liberdades, dereitos e deberes constitucionais.
- Os libros de texto adoptados para un determinado curso no poderán substituírse por outros durante un período mínimo de seis anos. Excepcionalmente e por razóns debidamente xustificadas, os libros de texto poderán substituírse antes dos seis anos, previa autorización da Consellería de Educación.
- Serán os Departamentos docentes quen estableza os criterios para a elección dos materiais curriculares máis adecuados para o desenvolvemento das materias da súa competencia, tendo en conta as diferenzas entre a natureza dunhas materias e outras e a heteroxeneidade das propostas editoriais.
- Na última reunión da Comisión de Coordinación Pedagóxica de cada curso aprobarase a relación de libros de texto para o curso seguinte (fundamentando calquera cambio que deba ser adoptado por causas xustificadas) que, a partir do día seguinte, será publicada na páxina web nos taboleiros de anuncios do centro.

6. Directrices xerais sobre a avaliación das aprendizaxes do alumnado

6.1. Carácter e referentes da avaliación

Para a avaliación, promoción e titulación terase en conta o establecido na Orde do 25 de xaneiro de 2022 pola que se actualiza a normativa de avaliación nas ensinanzas de educación primaria, de educación secundaria obrigatoria e de bacharelato no sistema educativo de Galicia, que resulta de aplicación ata a implantación das modificacións

introducidas pola Lei Orgánica 3/2020, do 29 de decembro, pola que se modifica a Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, no currículo, na organización e nos obxectivos e nos programas do bacharelato

- A avaliación é un instrumento ao servizo do proceso de ensinanza-aprendizaxe, que se integra nas actividades cotiás da aula e do centro. Debe constituír un referente para o seguimento das aprendizaxes do alumnado e para a adopción das medidas de apoio e atención educativa necesarias.
- Os referentes para a comprobación do grao de adquisición das competencias e o logro dos obxectivos da etapa nas avaliacións continua e final das materias dos bloques de materias troncais, específicas e de libre configuración, serán os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe avaliábeis de cada materia, xa que son as concrecións dos criterios de avaliación, aínda que de acordo coa disposición transitoria bis da LOMLOE teñen un carácter orientativo.
- A avaliación da aprendizaxe do alumnado será continua e diferenciada segundo as distintas materias, terá un carácter formativo e será un instrumento para a mellora tanto dos procesos de ensinanza como dos procesos de aprendizaxe.
- Estableceranse as medidas máis adecuadas para que as condicións de realización das avaliacións, se adapten ás necesidades do alumnado con necesidade específica de apoio educativo; estas adaptacións en ningún caso se terán en conta para minorar as cualificacións obtidas.
- O profesorado avaliará tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensinanza e a súa propia práctica docente, para o que establecerá indicadores de logro nas programacións didácticas.
- O profesorado de cada materia decidirá, a final de curso, se o alumno ou alumna logrou os obxectivos e alcanzou o adecuado grao de adquisición das competencias correspondentes.
- O equipo docente, constituído en cada caso polo profesorado do grupo, coordinado polo titor ou titora, valorará a súa evolución no conxunto das materias e a súa madurez académica en relación cos obxectivos do Bacharelato e as competencias correspondentes.
- Ao longo de cada curso escolar realizaranse tres sesións de avaliación das aprendizaxes do alumnado, unha por trimestre. A última sesión entenderase como a de avaliación final ordinaria do curso. O equipo docente coordinado polo titor/a, e asesorado, no seu caso, polo orientador do centro, intercambiarán información e

adoptarán decisións sobre o proceso de aprendizaxe do alumnado. O/a titor/a levantará acta do desenvolvemento das sesións, na que constará a relación de profesorado asistente, os asuntos tratados, os acordos e decisións adoptadas, detallando, no seu caso, os que se refiren á promoción do alumnado e á valoración no conxunto das materias e á súa madurez académica en relación cos obxectivos do bacharelato, así como, ao final da etapa, das súas posibilidades de progreso en estudos posteriores. Dos resultados do proceso de avaliación informarase por escrito ás familias.

6.2. Avaliación final de curso

- A última das sesións de avaliación terá carácter de avaliación final de curso ordinaria, e no seu transcurso avaliarase e cualificarase ao alumnado do grupo.

-Para o alumnado que na avaliación final ordinaria do curso non supere todas as materias, celebrarase unha sesión de avaliación final de curso extraordinaria tras a realización da convocatoria de probas extraordinarias. As sesións de avaliación final de curso extraordinaria levaranse a cabo nas datas que determine a Consellería de Educación na Orde pola que se establece o calendario escolar de cada curso.

-No transcurso das sesións das avaliacións finais de curso ordinaria e extraordinaria adoptaranse, segundo proceda, as decisións relativas á promoción ao segundo curso ou a titulación no caso do 2º curso. Así mesmo, adoptaranse os acordos pertinentes.

- Nas sesións de avaliación final de curso ordinaria e extraordinaria, tamén se cumprimentarán as actas de avaliación final de curso. Posteriormente rexistraranse as cualificacións finais de curso e demais decisións no expediente académico e no historial académico. A cualificación final de bacharelato rexistrarse no expediente académico, unha vez realizada a avaliación final de etapa.

6.3. Probas extraordinarias

- Con fin de facilitar ao alumnado a recuperación das materias con avaliación negativa na avaliación final ordinaria, organizaranse as oportunas probas extraordinarias en cada un dos cursos.

- Ao remate da avaliación final ordinaria e co obxecto de orientar a realización das probas extraordinarias, o profesorado de cada materia elaborará un plan de actividades de recuperación das aprendizaxes non alcanzadas por cada alumno/a, seguindo os criterios establecidos nas respectivas programacións didácticas.

- As probas extraordinarias poderán axustarse a diferentes modelos (probas escritas ou orais, realización de traballos, presentación de tarefas incluídas no plan de actividades de recuperación, etc.) de acordo co establecido na programación didáctica.

Ditas probas serán deseñadas polos órganos de coordinación docente responsables de cada materia de acordo cos criterios que se establezan na súa programación docente. Tras a celebración das probas extraordinarias, celebrarase a sesión de avaliación final extraordinaria.

6.4. Avaliación do alumnado que presenta necesidade específica de apoio educativo

- A avaliación do alumnado con necesidade específica de apoio educativo que requira unha atención educativa diferente á ordinaria, por presentar necesidades educativas especiais, por dificultades específicas de aprendizaxe, trastorno por déficit de atención con ou sen hiperactividade (TDAH), polas súas altas capacidades intelectuais ou por condicións persoais ou de historia escolar, realizarase de acordo coa Orde do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación .

-Sempre que sexa necesario, adaptaranse os procedementos e os instrumentos de avaliación, os tempos, os medios e os apoios que aseguren a correcta avaliación deste alumnado, de acordo coas súas condicións persoais e as adaptacións metodolóxicas que, no seu caso, se establecesen.

- Os informes, boletíns ou outros modelos de comunicación elaborados polo instituto para informar aos pais, nais ou titores/as legais do alumnado con necesidade específica de apoio educativo sobre o proceso educativo dos mesmos presentarán toda a información precisa para que estes coñezan os resultados da aprendizaxe dos seus fillos e fillas.

6.5. Avaliación de alumnado con altas capacidades intelectuais

- A avaliación do alumnado con altas capacidades intelectuais será competencia do equipo docente do grupo, asesorado polo orientador do centro.

- A avaliación do alumnado con altas capacidades intelectuais naquelas materias ás que se lle aplicaron medidas de enriquecemento ou ampliación curricular efectuarase tendo

en conta os criterios de avaliación do correspondente curso e os estándares a eles asociados.

- Deixarase constancia das medidas de enriquecemento ou ampliación curricular aplicadas nas diferentes materias nos documentos oficiais de avaliación.

6.6. Información sobre os resultados da avaliación

-O/a titor/a, despois de cada sesión de avaliación, así como cando se dean circunstancias que o aconsellen, informará por escrito a cada alumno/a e aos pais, nais ou titores/as legais sobre o resultado do proceso de aprendizaxe seguido e o desenvolvemento do seu proceso educativo. A tal efecto, utilizarase a información recollida no proceso de avaliación continua e a achegada polo equipo docente no desenvolvemento das sesións de avaliación, de acordo cos modelos establecidos polo centro.

-O/a titor/a procurará ter unha relación fluída e continua coas familias do alumnado, co fin de facilitar o exercicio dos dereitos a ter información sobre o progreso da aprendizaxe e integración socio-educativa dos seus fillos e fillas, e a ser oídos naquelas decisións que afecten á súa orientación académica e profesional. Así mesmo, poderán coñecer as decisións relativas á avaliación e promoción, colaborar nas medidas de apoio que adopte o centro, e terán acceso aos documentos de avaliación e exames que afecten aos seus fillos/as, podendo obter copia dos mesmos, segundo o procedemento establecido polo centro.

- No informe ou boletín da avaliación final de curso incluíranse os seguintes aspectos: as cualificacións obtidas nas distintas materias, a promoción ou non ao segundo curso, ou a titulación, e as medidas de apoio adoptadas, se as houberse, para a consecución das aprendizaxes en cada materia.

6.7. Avaliación segundo criterios obxectivos

-De acordo co establecido na Orde do 2 de marzo de 2021, o alumnado ten dereito a que a súa dedicación, esforzo e rendemento sexan valorados e recoñecidos con obxectividade. O centro dará a coñecer os contidos, os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe avaliábeis, así como os procedementos e instrumentos de avaliación e criterios de cualificación nas distintas materias que se establezan nas programacións didácticas.

- Así mesmo, informarase ao alumnado a ás súas familias sobre o dereito que lles asiste para solicitar do profesorado e dos titores e titoras cantas aclaracións consideren

precisas acerca das valoracións que se realicen sobre o seu proceso de aprendizaxe, así como para formular reclamacións contra as cualificacións finais e decisións que afecten á súa promoción e titulación de acordo co procedemento establecido no apartado seguinte.

6.8. Procedemento de reclamación no centro

O alumnado, as persoas proxenitoras ou os representantes legais, poderán solicitar ao profesorado cantas aclaracións consideren precisas acerca das valoracións que se realicen sobre o seu proceso de aprendizaxe, así como sobre as cualificacións ou decisións que se adopten como resultado de dito proceso. En todo caso, a reclamación formal abranguerá unicamente as cualificacións finais.

· No suposto de que exista desacordo coa cualificación final obtida nunha materia ou ámbito ou coa decisión de promoción ou titulación que se adoptase, o alumnado, as persoas proxenitoras ou os representantes legais, poderán presentar reclamación por escrito ante a Directora do centro docente no prazo de dous días lectivos contados a partir do día seguinte a aquel en que se produciu a comunicación das cualificacións. Estas reclamacións terán que fundamentarse nalgunha das seguintes causas:

a) A avaliación que se levou a cabo non foi adecuada aos contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe avaliados sobre os que se levou a cabo a avaliación do proceso de aprendizaxe da alumna ou do alumno cos recolleitos na correspondente programación didáctica.

b) Os procedementos e instrumentos de avaliación aplicados foron inadecuados, conforme ao sinalado na programación didáctica.

c) A aplicación dos criterios de cualificación e avaliación establecidos na programación didáctica para a superación da área ou materia non foi correcta.

· A reclamación será tramitada a través da Xefatura de Estudos, quen a trasladará ao departamento didáctico responsable da materia ou ámbito con cuxa cualificación se manifeste o desacordo e comunicará tal circunstancia ao titor/a. Cando o obxecto da reclamación sexa a decisión de promoción ou de titulación, trasladarase ao titor/a, como responsable da sesión final de avaliación na que a mesma fose adoptada.

· No primeiro día lectivo seguinte a aquel en que finalice o período de reclamación, cada departamento didáctico procederá ao estudo das reclamacións recibidas e elaborará os correspondentes informes que recollerán a descrición de feitos e actuacións previas que tivesen lugar ea decisión adoptada de proposta de modificación ou rectificación da cualificación final obtida. Estes informes serán trasladados á Directora do centro docente o mesmo día da súa elaboración. No proceso de revisión da cualificación obtida, os membros do departamento contrastarán as actuacións seguidas no proceso de avaliación do/a alumno/a co establecido na programación docente do departamento respectivo, con especial referencia aos seguintes aspectos, que deberán recollerse no informe:

a) Adecuación dos contidos e criterios de avaliación sobre os que se levou a cabo a avaliación do proceso de aprendizaxe do/a alumno/a cos recollidos no currículo e na programación didáctica.

b) Adecuación dos procedementos e instrumentos de avaliación aplicados co sinalado no currículo e na programación didáctica.

c) Correcta aplicación dos criterios de cualificación establecidos na programación didáctica para a superación da área, materia ou ámbito.

d) A decisión debidamente motivada da modificación ou ratificación da cualificación final obxecto de revisión.

· Cando a reclamación teña por obxecto a decisión de promoción ou titulación do alumno/a ou de titulación adoptada polo equipo docente, celebrarase unha reunión extraordinaria nun prazo máximo de dous días lectivos desde a finalización do período de solicitude de reclamación. En dita reunión revisarase o proceso de adopción de dicha decisión en vista das alegacións realizadas. Na acta da sesión extraordinaria recollerase a descrición de feitos e actuacións previas que tivesen lugar, os puntos principais das deliberacións, e a ratificación ou modificación razoada da decisión obxecto de revisión, conforme aos criterios para a promoción ou titulación establecidos na concreción do currículo do centro. Dita acta será trasladada á Directora ao remate da sesión.

· A Directora do centro docente, no prazo máximo de dous días lectivos contados a partir do día seguinte da recepción do informe motivado do departamento ou, no seu caso, da acta da sesión extraordinaria, comunicará por escrito ao alumno/a e ás persoas proxenitoras ou representantes legais a decisión razoada de ratificación ou de

modificación da cualificación final reclamada ou da decisión de promoción ou de titulación.

- Cando a resolución dunha reclamación contra a cualificación final dunha materia implique a superación da mesma, a Directora, á vista dos criterios de promoción ou de titulación, considerará a procedencia de reunir en sesión extraordinaria ao equipo docente, para que valore a necesidade de revisar os acordos e as decisións adoptadas para o/a alumno/a en función das novas cualificacións finais. Esta sesión, no seu caso, realizarase no prazo máximo de dous días lectivos.

- Tras a celebración desta sesión extraordinaria, a Directora informará ao alumno/a e ás persoas proxenitoras ou representantes legais da nova decisión de promoción ou titulación

- Se, tras o proceso de reclamación no centro, procedese a modificación dalgunha cualificación final ou decisión de promoción ou titulación, o Secretario do centro anotará nas actas de avaliación a oportuna dilixencia que será visada pola Directora.

6.9. Procedemento de reclamación ante a Administración

Contra a resolución da Directora do centro docente, cabe interpoñer reclamación, ante a Xefatura Territorial de Educación.

6.9.1. Procedemento de reclamación

No caso de persistir o desacordo coa cualificación final de curso obtida nunha materia ou ámbito ou coa decisión sobre a promoción ou titulación adoptada polo equipo docente, o alumnado, as persoas proxenitoras ou representantes legais do alumno/a solicitarán por escrito ante a Directora do centro, no prazo de dous días a partir do día seguinte á comunicación sobre a decisión adoptada, que eleve a reclamación á Xefatura Territorial.

A Directora do centro, nun prazo non superior a tres días hábiles, remitirá o expediente de reclamación á Xefatura Territorial.

O expediente de reclamación estará composto por:

- Escrito do/a alumno/a, persoa proxenitora ou persoa que ostente a representación legal manifestando o seu desexo de que o expediente de reclamación se remita á xefatura Territorial

- Informe da Directora do centro, no que consten as datas de entrega das cualificacións e das distintas comunicacións ao alumno/a ou ás persoas proxenitoras ou

persoa que ostente a representación legal, as actuacións do centro e a información adicional de que dispoña

- Copia da reclamación razoada presentada polo alumno/a, as súas persoas proxenitoras ou polos seus representantes legais ante a Dirección do centro

- Informe documentado do profesor/a da materia respecto da procedencia ou non da rectificación da cualificación final outorgada, á vista de todas as avaliacións, da información adicional de que dispoña e das posibles incidencias habidas ao longo do curso

- Copia do informe motivado do Departamento da materia da que se solicita a revisión

- Copia da comunicación da decisión adoptada por Xefatura de Estudos

- Copia da Programación Didáctica do Departamento da materia da que se solicita a revisión, na que consten os obxectivos, os contidos e os criterios de avaliación e cualificación da materia

- Copia dos instrumentos de avaliación empregados: exames, traballos e rexistros escritos, e demais material elaborado polo alumno/a ao longo do curso na materia obxecto da reclamación

- Copia da acta de avaliación final do curso e grupo do reclamante

6.10. Programa de recuperación do alumnado que promociona a segundo curso con materias pendentes do primeiro curso

- Quen promociione ao segundo curso sen superar todas as materias do primeiro curso deberá matricularse nas materias non superadas e seguirá os programas de recuperación establecidos polos distintos Departamentos.

- Os órganos de coordinación docente responsables da elaboración da programación didáctica organizarán un programa de recuperación para o alumnado que promociione a segundo curso con materias pendentes do primeiro curso ou con análoga consideración, no que figurarán:

- a) O plan de traballo e as actividades de recuperación que deba realizar o alumnado.

- b) O sistema de avaliación e a programación das probas parciais que se organicen para verificar a recuperación das dificultades que motivaron a non superación da materia.

- c) As sesións lectivas específicas que se destinen á aplicación do programa de recuperación, se a organización do centro e a dispoñibilidade horaria do profesorado o permite.

d) Con carácter xeral, o/a profesor/a responsable será o/a Xefe/a do Departamento correspondente

-Ao comezo do curso escolar, o órgano de coordinación docente, coa colaboración do titor/a, informará sobre o contido do programa de recuperación a cada alumno/a e aos seus pais, nais ou titores/as legais.

- O alumnado que siga un programa de recuperación deberá superar as avaliacións que nel se establezan. Polo menos unha vez ao trimestre, informarase dos resultados da avaliación ao alumnado e ás súas familias.

Os departamentos, nas súas programacións didácticas, incluírán as actividades para o alumnado con materias pendentes do curso anterior así como a forma da que dispón para superar os estándares de aprendizaxe correspondentes a ditas materias.

Unha vez iniciado o curso e cando se reciba a información do alumnado de nova incorporación elaborárase desde Xefatura de Estudos unha listaxe do alumnado coas materias que teñen pendentes e que corresponden a cada departamento.

A superación das materias de segundo curso que sexan de carácter progresivo estará condicionada á avaliación positiva das correspondentes de primeiro, segundo as correspondencias indicadas no Anexo VI do Decreto 86/2015, explicitadas no punto seguinte. Esta circunstancia consignarase nos documentos de avaliación, nas materias de segundo que correspondan, como Pendente de primeiro «P».

6.11. Continuidade entre materias de Bacharelato

-A avaliación final, ordinaria ou extraordinaria, das materias pendentes de primeiro curso ou de tratamento análogo debido a cambios de modalidade ou a cursar materias sometidas a prelación, realizarase no transcurso da sesión de avaliación final ordinaria ou extraordinaria correspondente ao segundo curso.

- A superación das materias de segundo curso que se indican no seguinte cadro estará condicionada á superación das correspondentes materias de primeiro curso indicadas no devandito cadro, por implicar continuidade.

- Non obstante, o alumnado poderá matricularse da materia de segundo curso sen cursar a correspondente materia de primeiro curso, sempre que o profesorado que a imparta considere que o alumno ou a alumna reúnen as condicións necesarias para poder seguir con aproveitamento a materia de segundo. En caso contrario, deberase cursar a materia de primeiro curso, que terá a consideración de materia pendente, aínda

que non será computable para os efectos de modificar as condicións en que se terá promoción a segundo.

1º curso de Bacharelato	2º curso de Bacharelato
Lingua Galega e Literatura I	Lingua Galega e Literatura II
Lingua Castelá e Literatura I	Lingua Castelá e Literatura II
Matemáticas I	Matemáticas II
Primeira lingua estranxeira I	Primeira lingua estranxeira II
Debuxo Técnico I	Debuxo Técnico II
Latín I	Latín II
Grego I	Grego II
Matemáticas Aplicadas ás Ciencias Sociais I	Matemáticas Aplicadas ás Ciencias Sociais II
Fundamentos da Arte I	Fundamentos da Arte II
Cultura Audiovisual I	Cultura Audiovisual II
Análise Musical I	Análise Musical II
Debuxo Artístico I	Debuxo Artístico II
Segunda Lingua Estranxeira I	Segunda Lingua Estranxeira II
Tecnoloxía Industrial I	Tecnoloxía Industrial II
Tecnoloxías da Información e da Comunicación I	Tecnoloxías da Información e da Comunicación II
Física e Química	Física/Química
Bioloxía e Xeoloxía	Bioloxía/Xeoloxía

7. Criterios de promoción e titulación do alumnado no Bacharelato

7.1. Promoción

O alumnado poderá permanecer cursando Bacharelato no réxime ordinario, con carácter xeral, un máximo de catro anos, consecutivos ou non. Ao finalizar o primeiro curso e como consecuencia do proceso de avaliación, o profesorado de cada alumno/a adoptará a decisión sobre a súa promoción ao segundo curso.

O alumnado promocionará ao segundo curso cando supere todas as materias cursadas ou teña avaliación negativa en dúas materias como máximo. Para os efectos deste punto, só se computarán as materias que como mínimo o alumnado debe cursar en cada un dos bloques. No bloque de materias de libre configuración autonómica só se computará Lingua galega e Literatura, con independencia de que o alumnado poida cursar máis materias do devandito bloque.

O alumnado que promociione a segundo curso con materias avaliadas negativamente deberá matricularse das mesmas e cursalas no curso seguinte. Os

departamentos organizarán as actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes.

Os alumnos e as alumnas que ao termo do segundo curso tivesen avaliación negativa nalgunhas materias poderán matricularse delas sen necesidade de cursar de novo as materias superadas, ou optar por repetir o curso completo. Neste último caso, non se manterán as cualificacións das materias do devandito curso que a alumna ou o alumno tivera superado previamente.

7.2. Titulación

O título de bacharel acredita o logro dos obxectivos establecidos para a etapa e a adquisición das competencias correspondentes.

Para obter o título de bacharel cumprirá a avaliación positiva en todas as materias dos dous cursos de bacharelato.

Excepcionalmente, o equipo docente poderá decidir a obtención do título de bacharel por unha alumna ou un alumno que superase todas as materias agás unha e sempre que se cumpran simultaneamente os seguintes catro criterios:

a) Que o equipo docente considere que a alumna ou o alumno alcanzou as competencias e os obxectivos vinculados a ese título.

b) Que non se produciu unha inasistencia continuada e non xustificada por parte da alumna ou do alumno na materia. Considérase inasistencia continuada cando un alumno ou alumna falta a clase un 20% do horario lectivo mensual dunha materia e esa inasistencia non está xustificada. As faltas de asistencia non debidamente xustificadas serán as que computen para a cualificación dunha inasistencia.

c) Que a alumna ou o alumno se presentou ás probas e realizou as actividades necesarias para a súa avaliación, incluídas as da convocatoria extraordinaria. Os departamentos establecerán nas súas programacións didácticas as actividades que o alumnado deberá realizar para poder ser avaliado.

d) Que a media aritmética das cualificacións obtidas en todas as materias da etapa cursadas que como mínimo se requiran para a obtención do título pola modalidade pola que se remata sexa igual ou superior a cinco. Neste caso, para os efectos do cálculo considerarase a nota numérica obtida na materia non superada.

7.3. Matrícula de honra

Serán candidatos/as a matrícula de honra aqueles alumnos/as que obtivesen no segundo curso de bacharelato unha nota media igual ou superior a nove puntos, unha vez rematado o prazo de reclamacións sobre a cualificación da avaliación final ordinaria. A dita mención concederáselle a un número de alumnos non superior ao 5% do total de alumnado matriculado en 2º curso.

No caso de que o número de alumnos/as que cumpra o requisito anterior sexa maior do 5% do total de alumnado de 2º de bacharelato, aplicaranse por orde os seguintes criterios para a concesión das mencións de matrícula de honra ao alumnado:

1º O alumnado coa maior nota media no segundo curso de bacharelato

2º O alumnado coa maior nota media no primeiro curso de bacharelato

3º O alumnado coa maior nota media na etapa do bacharelato

4º En caso de empate realizarase un sorteo público, previa convocatoria do alumnado afectado. Ao sorteo convocado pola Xefatura de Estudos, asistirá o alumnado que aspire a ter matrícula de honra, podendo asistir as persoas proxenitoras ou representantes legais dos mesmos. Estarán presentes os titores ou titoras de 2º bacharelato e o secretario do centro, quen levantará acta, que se xuntará á acta da sesión de avaliación.

A aplicación destes criterios farase nunha reunión a que asistirán os titores e titoras de cada grupo de 2º de bacharelato, o Xefe de Estudos e a Directora do centro.

8. Orientacións para incorporar os elementos transversais

Sen prexuízo do seu tratamento específico nalgunhas das materias de cada etapa, a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as Tecnoloxías da Información e da Comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional traballaranse en todas as materias segundo estea establecido en cada programación didáctica.

- Deberase fomentar a calidade, equidade e inclusión educativa das persoas con discapacidade, a igualdade de oportunidades e non discriminación por razón de

discapacidade, medidas de flexibilización e alternativas metodolóxicas, adaptacións curriculares, accesibilidade universal, atención á diversidade e todas aquelas medidas que sexan necesarias para conseguir que o alumnado con discapacidade poida acceder a unha educación educativa de calidade en igualdade de oportunidades.

- Implantarase o desenvolvemento dos valores que fomenten a igualdade efectiva entre homes e mulleres e a prevención da violencia de xénero, e dos valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social.
- Fomentarase a aprendizaxe da prevención e resolución pacífica de conflitos. Este aspecto ven recollido no Plan de Convivencia do centro
- Fomentarase a aprendizaxe dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto aos dereitos humanos e o rexeitamento da violencia
- Evitaranse os comportamentos e contidos sexistas e estereotipos que supoñan discriminación.
- Incorporaranse elementos curriculares relacionados co desenvolvemento sostible e o medio ambiente, os riscos de explotación e abuso sexual, as situacións de risco derivadas da utilización das Tecnoloxías da Información e da Comunicación, así como a protección ante emerxencias e catástrofes.
- Incorporaranse elementos curriculares orientados ao desenvolvemento e afianzamento do espírito emprendedor.
- Adoptaranse medidas para que a actividade física e a dieta equilibrada formen parte do comportamento xuvenil.
- Incorporaranse elementos curriculares e promoveranse accións para a mellora da convivencia e a prevención dos accidentes de tráfico, co fin de que o alumnado coñeza os seus dereitos e deberes como usuario das vías, en calidade de piñón, viaxeiro e condutor de bicicletas, respecte as normas e sinais, e se favoreza a convivencia, a tolerancia, a prudencia, o autocontrol, o diálogo e a empatía con actuacións adecuadas tendentes a evitar os accidentes de tráfico e as súas secuelas.

9. Programacións didácticas de materia e curso

De forma xeral, teranse en conta as seguintes orientacións:

a) Organización, secuenciación e temporalización dos contidos do currículo e dos criterios de avaliación asociados en cada un dos cursos.

Pídese non organizar e secuenciar os contidos por un lado e os criterios de avaliación por outro, senón que os criterios de avaliación cos seus estándares, referentes para a avaliación da aprendizaxe do alumnado, deben estar asociados aos contidos que se contemplan para a consecución das aprendizaxes definidas nos citados criterios, e unha vez organizados e secuenciados, establecer a temporalización prevista.

O currículo actual non establece obxectivos para cada materia, senón obxectivos para toda a etapa

b) Contribución da materia ao logro das competencias clave establecidas para a etapa.

As competencias do currículo, que se recollen no artigo 3 do Decreto 86/2015, e nos currículos de cada unha das materias, están relacionadas cos obxectivos, contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe. De acordo cos métodos pedagóxicos e de traballo que utilizemos en cada materia, concretaremos a contribución da mesma ás competencias curriculares.

c) Procedementos, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación da aprendizaxe do alumnado, de acordo cos criterios de avaliación da materia e os estándares que os complementan en cada un dos cursos, e coas directrices fixadas na concreción curricular.

Os procedementos, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación, son ferramentas para valorar os criterios de avaliación e os estándares, que son os referentes da avaliación da aprendizaxe do alumnado e establecen o que se espera que o/a alumno/a deba saber, saber facer, saber traballar, saber comprender, expresarse en público, traballar en equipo, etc., de acordo co prescrito nos correspondentes estándares dos criterios de avaliación

d) A metodoloxía, os recursos didácticos e os materiais curriculares.

Neste apartado debe terse en conta o artigo 27 sobre Principios metodolóxicos do Decreto 86/2015 e as recomendacións de metodoloxía didáctica dos currículos das materias, así como a Orde ECD/65/2015 de 21 de xaneiro que describe as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación.

e) Medidas de reforzo e de atención á diversidade do alumnado, incluídas, no seu caso, as adaptacións curriculares para o alumnado con necesidades educativas especiais ou con altas capacidades intelectuais.

De acordo coas directrices e decisións referidas á atención á diversidade adoptadas polo centro incluíranse na programación de cada materia e cada curso, aquelas medidas de carácter ordinario e/ou de carácter singular contempladas no artigo 17 do Decreto, e que sexan de aplicación tendo en conta o alumnado do correspondente grupo e materia

f) Os programas de reforzo para recuperar as aprendizaxes non adquiridas cando se promove con avaliación negativa na materia.

g) A concreción dos plans, programas e proxectos acordados e aprobados, relacionados co desenvolvemento do currículo, entre os que deberá contemplarse, en todo caso, o plan lector.

Concreción dos programas e proxectos aprobados, nos que o departamento estea implicado (por exemplo sección bilingüe, contrato-programa, etc.) e ademais a concreción do plan lector para a materia e curso correspondente

h) O desenvolvemento das actividades complementarias e, no seu caso, extraescolares, de acordo co establecido na programación xeral anual do centro.

i) Indicadores de logro e procedemento de avaliación da aplicación e desenvolvemento da programación didáctica.

O seguimento do desenvolvemento da programación didáctica é unha competencia de cada departamento e unha tarefa que teñen que realizar periodicamente. Na programación debe figurar o procedemento dese seguimento e avaliación da mesma.

Como indicadores de logro utilizaranse polo menos os seguintes:

- Resultados da avaliación do curso en cada unha das materias, por curso e grupo.
- Adecuación dos materiais, recursos didácticos, e distribución, no seu caso, de espazos e tempos á secuenciación de contidos e criterios de avaliación asociados.
- Contribución dos métodos pedagóxicos e medidas de atención á diversidade aplicadas á mellora dos resultados obtidos.

Encanto ao aspecto formal, terase en conta o seguinte:

_ As programacións incluírán na portada os datos para a súa identificación inequívoca: Nome do centro, título do documento, curso de aprobación e nome do departamento responsable da súa elaboración.

_ Incorporarán elementos que faciliten su manexo e consulta: títulos nos seus capítulos e seccións, numeración de páxinas, índice, etc...

Todos os departamentos do centro presentarán as súas programacións didácticas, paxinadas, segundo o seguinte guión:

1. Portada
2. Índice (que corresponda coa paxinación real)
3. Introducción e contextualización
4. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave. Concreción que recolla a relación dos estándares de aprendizaxe avaliábeis da materia que forman parte dos perfís competenciais
5. Concreción dos obxectivos do curso
6. Concreción para cada estándar avaliábel de:
 - temporalización
 - grao mínimo de consecución para superar a materia
 - procedementos e instrumentos de avaliación
7. Concrecións metodolóxicas que require a materia
8. Materiais e recursos didácticos que se van utilizar
9. Criterios sobre avaliación, cualificación e promoción do alumnado
10. Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente
11. Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes
12. Organización dos procedementos que lle permiten ao alumnado acreditar os coñecementos necesarios en determinadas materias, no caso de bacharelato
13. Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos resultados
14. Medidas de atención á diversidade
15. Concreción dos elementos transversais que se traballarán no curso que corresponda
16. Actividades complementarias e extraescolares
17. Accións previstas de acordo co plan lector
18. Accións previstas de acordo co plan de integración das tics
19. Accións previstas de acordo co plan de convivencia
20. Accións previstas de acordo co proxecto lingüístico
21. Información ao alumnado
22. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica en relación cos resultados académicos e procesos de mellora

Os departamentos elaborarán, a final de curso, a memoria das actividades desenvolvidas ao longo do curso, paxinada, segundo o seguinte guión:

1. Portada
2. Índice (que corresponda coa paxinación real)
3. Introducción
4. Modificacións introducidas durante o curso na programación didáctica. Motivos das modificacións.
5. Avaliación dos resultados académicos:
 - Datos por etapas e cursos
 - Valoración dos resultados (factores que incidiron, diagnóstico xeral, etc)
 - Valoración da avaliación do alumnado con materias pendentes: funcionamento da recuperación de pendentes, resultados de ESO, Bacharelato ou ciclos formativos
 - Conclusións obtidas na avaliación
- 8.- Valoración dos recursos educativos: libros de texto, aulas específicas, recursos audiovisuais, materiais didácticos, etc.
- 9.- Valoración das medidas de atención á diversidade aplicadas
- 10.- Valoración das actividades complementarias e extraescolares realizadas polo ciclo ou departamento
11. Valoración do Plan de integración das TIC na práctica docente.
12. Valoración do Plan Lector
- 13.- Funcionamento do Departamento: reunións de departamento, coordinación entre os seus membros
- 14.- Nos casos que corresponda valoración da FCT: Relación coas empresas, grao de coordinación, coordinación do profesorado.
- 15.- Propostas de mellora a ter en conta na programación do próximo curso

Nos anexos pode consultarse a avaliación da práctica docente e a avaliación da programación didáctica

10. Criterios e procedementos para a avaliación anual da proposta curricular

A avaliación e seguimento da proposta curricular debe ser permanente e continua, e debe permitir a introdución de correccións ou modificacións para chegar a conseguir os obxectivos propostos. Circunstancias especiais poden motivar a introdución de novos obxectivos, necesarios para facer fronte ás demandas que puidesen xurdir no centro.

A avaliación realizarase, principalmente, a tres niveis e temporalizada da seguinte forma:

1. Primeiro nivel: Por medio dos departamentos didácticos con periodicidade trimestral.
2. Segundo nivel: Pola Comisión de Coordinación Pedagóxica á que se levarán as conclusións e suxestións dos departamentos didácticos.
3. Terceiro nivel: Polo Consello Escolar, ao finalizar o curso, partindo das conclusións observadas nos niveis anteriores e das que o mesmo contemple e determine.

Todas estas conclusións reflectiranse na memoria final do curso.

ANEXOS

1. Itinerarios formativos de 1º Bacharelato
2. Itinerarios formativos de 2º bacharelato
3. Avaliación da proposta curricular de Bacharelato
4. Avaliación do logro do proceso de ensino
5. Avaliación da práctica docente
6. Avaliación da programación didáctica

1. Itinerarios formativos de 1º Bacharelato

MODALIDADES	☐ CIENCIAS	☐ HUMANIDADES	☐ CIENCIAS SOCIAIS	☐ ARTES
MATERIAS TRONCAIS OBRIGATORIAS	LINGUA GALEGA E LITERATURA I (3H) LINGUA CASTELÁ E LITERATURA I (3H) FILOSOFÍA (3H) INGLÉS I (3H) EDUCACIÓN FÍSICA (2H)			
	☐ MATEMÁTICAS I (4H)	☐ LATÍN I (4H)	☐ MATEMÁTICAS APLICADAS ÁS CCSS I (4H)	☐ FUNDAMENTOS DA ARTE I (4H)
MATERIAS TRONCAIS DE OPCIÓN Elixir dúas	☐ BIOLOXÍA E XEOLOXÍA (4H) ☐ DEBUXO TÉCNICO I (4H) ☐ FÍSICA E QUÍMICA (4H)	☐ ECONOMÍA (4H) ☐ GREGO I (4H) ☐ Hª DO MUNDO CONTEMPORÁNEO (4H) ☐ LITERATURA UNIVERSAL (4H)	☐ CULTURA AUDIOVISUAL I (4H) ☐ Hª DO MUNDO CONTEMPORÁNEO (4H) ☐ LITERATURA UNIVERSAL (4H)	
MATERIAS ESPECÍFICAS DE OPCIÓN (Elixir 2 materias como mínimo e 3 materias como máximo)	☐ ANATOMÍA APLICADA (3H) ☐ DEBUXO TÉCNICO I (4H) ☐ TECNOLOXÍA INDUSTRIAL I (3H) ☐ CULTURA CIENTÍFICA (2H) ☐ 2ª LINGUA ESTRANXEIRA I (2H) ☐ TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN I (2H) ☐ RELIXIÓN (1H) ☐ UNHA MATERIA TRONCAL DE OPCIÓN NON CURSADA (4H): _____	☐ 2ª LINGUA ESTRANXEIRA I (2H) ☐ TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN I (2H) ☐ RELIXIÓN (1H) ☐ UNHA MATERIA TRONCAL DE OPCIÓN NON CURSADA (4H): _____	☐ ANÁLISE MUSICAL I (3H) ☐ DEBUXO ARTÍSTICO I (3H) ☐ DEBUXO TÉCNICO I (4H) ☐ LINGUAXE E PRÁCTICA MUSICAL (3H) ☐ VOLUME (3H) ☐ 2ª LINGUA ESTRANXEIRA I (2H) ☐ TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN I (2H) ☐ RELIXIÓN (1H) ☐ UNHA MATERIA TRONCAL DE OPCIÓN NON CURSADA (4H): _____	
MATERIAS DE LIBRE CONFIGURACIÓN	☐ ANTROPOLOXÍA (2H) ☐ LITERATURAS HISPÁNICAS (2H) ☐ ROBÓTICA (2H) ☐ COMUNICACIÓN ORAL EN INGLÉS (1H)	☐ ANTROPOLOXÍA (2H) ☐ LITERATURAS HISPÁNICAS (2H) ☐ COMUNICACIÓN ORAL EN INGLÉS (1H)	☐ ANTROPOLOXÍA (2H) ☐ LITERATURAS HISPÁNICAS (2H) ☐ COMUNICACIÓN ORAL EN INGLÉS (1H)	

2. Itinerarios formativos de 2º Bacharelato

MODALIDADES	☐ CIENCIAS	☐ HUMANIDADES	☐ CIENCIAS SOCIAIS	☐ ARTES
MATERIAS TRONCAIS OBRIGATORIAS	LINGUA GALEGA E LITERATURA II (3H) LINGUA CASTELÁ E LITERATURA II (3H) INGLÉS II (3H) HISTORIA DE ESPAÑA (3H)			
	☐ MATEMÁTICAS II (4H)	☐ LATÍN II(4H)	☐ MATEMÁTICAS APLICADAS ÁS CCSS II (4H)	☐ FUNDAMENTOS DA ARTE II (4H)
MATERIAS TRONCAIS DE OPCIÓN Elixir dúas	☐ BIOLOXÍA (4H) ☐ DEBUXO TÉCNICO II (4H) ☐ FÍSICA (4H) ☐ QUÍMICA (4H) ☐ XEOLOXÍA (4H)	☐ ECONOMÍA DA EMPRESA(4H) ☐ HISTORIA DA ARTE (4H) ☐ GREGO II (4H) ☐ HISTORIA DA FILOSOFÍA (4H) ☐ XEOGRAFÍA (4H)		☐ CULTURA AUDIOVISUAL II (4H) ☐ ARTES ESCÉNICAS (4H) ☐ DESEÑO (4H)
MATERIAS ESPECIFICAS DE OPCIÓN (Elixir 2 materias como mínimo e 3 materias como máximo)	☐ CIENCIAS DA TERRA E DO MEDIO AMBIENTE (3H) ☐ DEBUXO TÉCNICO II (4H) ☐ TECNOLOXÍA INDUSTRIAL II (3H) ☐ 2ª LINGUA ESTRANXEIRA II (3H) ☐ TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN II (3H) ☐ PSICOLOXÍA (3H) ☐ RELIXIÓN (1H) ☐ UNHA MATERIA TRONCAL DE OPCIÓN NON CURSADA (4H): _____	☐ 2ª LINGUA ESTRANXEIRA II (3H) ☐ TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN II (3H) ☐ FUNDAMENTOS DE ADMINISTRACIÓN E XESTIÓN (3H) ☐ PSICOLOXÍA (3H) ☐ HISTORIA DA MÚSICA E DA DANZA (3H) ☐ RELIXIÓN (1H) ☐ UNHA MATERIA TRONCAL DE OPCIÓN NON CURSADA (4H): _____		☐ ANÁLISE MUSICAL II (3H) ☐ DEBUXO ARTÍSTICO II (3H) ☐ HISTORIA DA MÚSICA E DA DANZA (3H) ☐ IMAXE E SON (3H) ☐ 2ª LINGUA ESTRANXEIRA II (3H) ☐ TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN II (3H) ☐ TÉCNICAS DE EXPRESIÓN GRÁFICO-PLÁSTICA (3H) ☐ RELIXIÓN (1H) ☐ UNHA MATERIA TRONCAL DE OPCIÓN NON CURSADA (4H): _____
MATERIAS DE LIBRE CONFIGURACIÓN	☐ ÉTICA E FILOSOFÍA DO DEREITO (2H) ☐ MÉTODOS ESTADÍSTICOS E NUMÉRICOS (2H) ☐ XEOGRAFÍA E HISTORIA DE GALICIA (2H) ☐ PATRIMONIO ARTÍSTICO E CULTURAL DE GALICIA (2H) ☐ FILOSOFÍA DA CIENCIA E DA TECNOLOXÍA(2H) ☐ LITERATURA GALEGA DO S.XX (2H) ☐ COMUNICACIÓN ORAL EN INGLÉS II (1H) ☐ ACTIVIDADE FÍSICA, DEPORTE E OCIO ACTIVO (1H)	☐ ÉTICA E FILOSOFÍA DO DEREITO (2H) ☐ XEOGRAFÍA E HISTORIA DE GALICIA (2H) ☐ PATRIMONIO ARTÍSTICO E CULTURAL DE GALICIA (2H) ☐ FILOSOFÍA DA CIENCIA E DA TECNOLOXÍA (2H) ☐ LITERATURA GALEGA DO S.XX (2H) ☐ COMUNICACIÓN ORAL EN INGLÉS II (1H) ☐ ACTIVIDADE FÍSICA, DEPORTE E OCIO ACTIVO (1H)		☐ ÉTICA E FILOSOFÍA DO DEREITO (2H) ☐ XEOGRAFÍA E HISTORIA DE GALICIA (2H) ☐ PATRIMONIO ARTÍSTICO E CULTURAL DE GALICIA (2H) ☐ FILOSOFÍA DA CIENCIA E DA TECNOLOXÍA (2H) ☐ LITERATURA GALEGA DO S.XX (2H) ☐ COMUNICACIÓN ORAL EN INGLÉS II (1H) ☐ ACTIVIDADE FÍSICA, DEPORTE E OCIO ACTIVO (1H)

3. Avaliación da proposta curricular de Bacharelato

1. ADECUACIÓN E CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS	Grao de consecución				
INDICADORES	1	2	3	4	5
1. Adecúanse ao establecido no proxecto educativo do centro					
2. Son concretos e claros					
3. Son acordes ás características do centro e do seu entorno					
Dificultades atopadas					
Propostas de mellora					

2. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	Grao de consecución				
INDICADORES	1	2	3	4	5
4. Os contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe recollidos nas programacións didácticas son os establecidos na lexislación da nosa Comunidade Autónoma					
5. Secuenciación e temporalización dos contidos nas programacións didácticas					
6. Os criterios de avaliación describen o que se quere valorar e que o alumnado debe lograr					

7. Establecéronse os estándares de aprendizaxe básicos					
8. Estableceuse o perfil de cada unha das competencias					
Dificultades atopadas					
Propostas de mellora					

3. DECISIONS DE CARÁCTER XERAL SOBRE MÉTODOS PEDAGÓXICOS E DIDÁCTICOS	Grao de consecución				
	1	2	3	4	5
INDICADORES					
9. Incorporáronse nas programacións didácticas os principios metodolóxicos xerais					
10. Fomentouse a autonomía do alumnado					
11. Fomentouse o traballo en equipo do profesorado para dar un enfoque multidisciplinar ao ensino					
12. Prestouse atención ao desenvolvemento da capacidade do alumnado de expresarse correctamente en público					
13. Utilizáronse as TIC					
14. Fomentouse o hábito de lectura e estudo nas distintas materias					

15. Tense en conta que o profesorado ten que presentar situacións de aprendizaxe que resulten motivadoras para o alumnado					
16. Tívoise en conta a atención á diversidade					
Dificultades atopadas					
Propostas de mellora					

4. AGRUPAMENTO DO ALUMNADO, ORGANIZACIÓN E HORARIOS DE CURSO	Grao de consecución				
INDICADORES	1	2	3	4	5
17. Seguíronse os criterios establecidos para o agrupamento do alumnado					
18. Os horarios elaboráronse tendo en conta os criterios pedagóxicos					
19. A organización axustouse aos criterios establecidos para a mesma					
Dificultades atopadas					
Propostas de mellora					

5. SELECCIÓN DE MATERIAL E RECURSOS DO DESENVOLVEMENTO CURRICULAR	Grao de consecución				
INDICADORES	1	2	3	4	5
20. A CCP estableceu criterios pedagóxicos para determinar os materiais e os recursos de desenvolvemento curricular					
21. Incorporáronse a materiais tradicionais outros de carácter innovador					
22. Os departamentos decidiron a elección dos materiais e recursos de desenvolvemento curricular, de acordo aos criterios establecidos					
23. Na selección tívose en conta a maioría dos puntos recollidos na proposta curricular					
Dificultades atopadas					
Propostas de mellora					

6. AVALIACIÓN DAS APRENDIZAXES DO ALUMNADO	Grao de consecución				
INDICADORES	1	2	3	4	5
24. Os referentes da avaliación son os criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe establecidos nas programacións didácticas					
25. Tívoise en conta que os estándares básicos deben ser considerados especialmente na toma de decisións sobre a promoción e para a incorporación ao grupo ordinario de 4ºESO do alumnado que cursou un PMAR					
26. Tívoise en conta a inclusión de probas orais					
27. Cando o progreso dun alumno/a non é o apropiado tómanse medidas de reforzo educativo e, no seu caso, de adaptación curricular para axudarlle a superar as dificultades					
Dificultades atopadas					
Propostas de mellora					

7. PROMOCIÓN DO ALUMNADO	Grao de consecución				
INDICADORES	1	2	3	4	5
28. Os criterios de promoción axústanse ao establecido na lexislación					
29. Establécense programas de reforzo por parte do equipo docente para o alumnado que promocionasen superar todas as materias					
30. Revisanse periodicamente as medidas de reforzo educativo, e de atención ás necesidades específicas de apoio educativo					
Dificultades atopadas					
Propostas de mellora					

8. ATENCIÓN DAS ACTIVIDADES DE AVALIACIÓN E RECUPERACIÓN DO ALUMNADO CON MATERIAS PENDENTES	Grao de consecución				
	1	2	3	4	5
INDICADORES					
31. Os titores e titoras informaron ás familias das materias pendentes do alumnado					
32. Os departamentos informaron de como recuperar as materias pendentes					
33. O alumnado que promocionou con materias pendentes foi avaliado polo Xefe/a do departamento					
Dificultades atopadas					
Propostas de mellora					

9. OS ELEMENTOS TRANSVERSAIS	Grao de consecución				
	1	2	3	4	5
INDICADORES					
34. Os departamentos determinaron os elementos transversais que se tratan de maneira prioritaria en cada materia e o seu modo de traballo					
35. A comprensión lectora e a expresión oral e escrita son os elementos transversais prioritarios					
37. Incluíronse nas programacións a celebración de determinados días Internacionais e/ou se colaborou coas campañas realizadas por administracións públicas e ONGs					

Dificultades atopadas	
Propostas de mellora	

4. Avaliación do logro do proceso de ensino

INDICADORES

	ESCALA			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe				
3. Conseguiuse a participación activa do alumnado				
4. Mantívose contacto coa familia por parte do profesorado				
5. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEE				
6. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEE				
7. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado				

8. Usáronse distintos instrumentos de avaliación				
9. Dáse un peso real á observación do traballo na aula				

5. Avaliación do logro da práctica docente

INDICADORES

	ESCALA			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado				
2. Ofrécense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEE				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar				
6. Potenciase a autonomía do alumnado ofrecéndolle pautas e modelos para a realización de distintas tarefas, e orientándoo en canto a técnicas de estudo axeitadas				
7. Combinase o traballo individual e en equipo				
8. Poténcianse estratexias de animación á lectura				

9. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita				
10. Incorpóranse as TIC aos procesos de ensinanza-aprendizaxe				
11. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc				
13. Grao de implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación				
14. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas				
15. Eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación, etc				

6. Avaliación da programación didáctica

- Periodicidade coa que se revisará: mensual
- Contidos que foi preciso engadir ou eliminar con respecto á programación prevista
- Medidas que se adoptarán como resultado da revisión

INDICADORES

	ESCALA			
	1	2	3	4
1. Adecuación do deseño das unidades didácticas, temas ou proxectos ao currículo				
2. O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e á temporalización previstas				
3. Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar				
4. Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación				
5. Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación				
6. Fixación dunha estratexia metodolóxica común para todo o departamento				
7. Adecuación dos materiais didácticos utilizados				
8. Adecuación do plan de avaliación inicial: probas e medidas adoptadas				
9. Adecuación do procedemento de acreditación de coñecementos previos (só para determinadas materias de 2º de bacharelato)				

10. Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: probas, traballos, etc				
11. Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación dunha avaliación				
12. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación final				
13. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación extraordinaria				
14. Adecuación dos criterios establecidos para o seguimento de materias pendentes				
15. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación de materias pendentes				
16. Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEE				
17. Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas				
18. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos				
19. Adecuación do seguimento e revisión da programación ao longo do curso				
20. Contribución da materia aos plans do centro (Plan Lector, Plan de Convivencia, Proxecto Lingüísticos, Plan TIC				